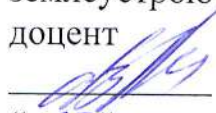

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

В.о. завідувача кафедри геодезії,
землеустрою та земельного кадастру,
доцент

 В'ячеслав ФОМЕНКО
« 25 » 08 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Т.в.о. декана факультету геодезії,
землеустрою та агроінженерії,
доцент

 В'ячеслав ФОМЕНКО
« 25 » 08 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. проректора з науково-педагогічної
та методичної роботи, доцент

 В'ячеслав СЕДОВ
« 25 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 07 УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

другий (магістерський)

(назва рівня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

G «Інженерія, виробництво та будівництво»

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

G18 «Геодезія та землеустрій»

(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«Геодезія та землеустрій»

(назва освітньої програми)

**СТРУКТУРНИЙ
ПІДРОЗДІЛ**

Факультет геодезії, землеустрою та
агроінженерії

(назва структурного підрозділу)

Робоча програма з освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій» спеціальності G18 «Геодезія та землеустрій» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розробники програми:

Тетяна МОВЧАН, доцент кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру.

Лідія СМОЛЕНСЬКА, викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри *геодезії, землеустрою та земельного кадастру*
Протокол № 1 від «**25**» серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри геодезії, землеустрою
та земельного кадастру

В'ячеслав ФОМЕНКО

Гарант освітньої програми

В'ячеслав ФОМЕНКО

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача вищої освіти	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <i>G «Інженерія, виробництво та будівництво»</i> Спеціальність <i>G18 «Геодезія та землеустрій»</i> Освітньо- професійна програма <i>«Геодезія та землеустрій»</i> Рівень вищої освіти: <i>другий (магістерський) рівень</i>	Обов’язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання		Семестр	
Денна		2-й	1, 2-й
заочна		Лекції	
КР		30 год.	2 год +4 год.
КР		Лабораторні	
Загальна кількість годин		28 год	2 год +12 год.
150 год.		Практичні, семінарські	
		–	-
	Самостійна робота		
	92 год.	130 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	КР	КР	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,8 самостійної роботи студента – 6,1	Мова навчання: українська	Вид контролю:	
		іспит	іспит

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 58/92

для заочної форми навчання – 20/130

2. МЕТА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вступ. Освітній компонент «Управління земельними ресурсами» відноситься до складу обов'язкових освітніх компонент освітньо-професійної програми «Геодезія та землеустрій» підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «Магістр».

Передумовами для вивчення освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» є формування у здобувачів вищої освіти (ЗВО) компетентності у сфері управління в галузі використання й охорони земельних ресурсів, землеустрою та кадастру, моніторингу земель, законодавчого забезпечення кадастру нерухомості, геоінформаційних систем, державного управління в галузі земельних відносин.

Мета освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» полягає у засвоєнні і набутті слухачами необхідних теоретичних знань та практичних навичок у сфері раціонального використання й охорони земель шляхом організованої цілеспрямованої діяльності суб'єкта управління в умовах земельних відносин ринкового типу, пізнання сутності і закономірностей розвитку управління земельними ресурсами, вивчення методів та механізмів управління.

На основі результатів навчання у ЗВО з вивчення освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» повинен **сформуватись рівень знань і навичок** з:

- теоретичних основ геодезії, землеустрою, земельного кадастру, управління земельними ресурсами, управління та адміністрування землекористуванням державного контролю за використанням і охороною земель;
- особливостей функціонування управління земельними ресурсами в суспільному виробництві, сутностей, змісту і методів управління земельними ресурсами;
- змісту і напрямків розвитку систем управління земельними ресурсами на основних етапах розвитку держави;
- закономірностей розвитку управління земельними ресурсами, його позитивних і негативних тенденцій;
- механізмів управління земельними ресурсами;
- державного регулювання ринку земель в Україні;
- методів проектування та моделювання організаційних систем управління земельними ресурсами;
- проблем екологізації землекористування.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті вивчення освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» у слухача формуються:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК06. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК07. Здатність до аналізу і синтезу, навички управління інформацією.

ЗК08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, включаючи дотримання інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК01. Здатність планувати і виконувати теоретичні та/або прикладні дослідження, створювати нові знання і технології у сфері геодезії та землеустрою.

ФК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

ФК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

ФК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

ФК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ФК07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою

ФК09. Здатність розробляти і застосовувати нові стратегічні підходи до вирішення проблем у сфері геодезії та землеустрою.

ФК10. Здатність здійснювати професійну та інноваційну діяльність в сфері геодезії та землеустрою на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Програмні результати вивчення освітнього компонента «*Управління земельними ресурсами*»:

ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.

ПРН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

ПРН04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.

ПРН05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацьовувати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та землеустрою.

ПРН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

ПРН08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.

ПРН09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землепорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.

ПРН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

ПРН12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.

ПРН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.

ПРН16. Планувати і виконувати прикладні дослідження у сфері геодезії та землеустрою, обирати ефективні методи досліджень, аргументувати висновки, презентувати результати досліджень.

4.СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо -го	у тому числі			
		лек	лаб	інд	с.р		лек	лаб	Інд	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні, нормативно-методичні основи, напрями і механізми управління земельними ресурсами.										
Тема 1. Зміст та завдання дисципліни «Управління земельними ресурсами».	12	2	2	-	8	11,5	0,5	1	-	10
Тема 2. Розвиток систем управління земельними ресурсами.	11	2	2	-	7	11,5	0,5	1	-	10
Тема 3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами.	12	3	2	-	7	12	1	1	-	10
Тема 4. Методи управління земельними ресурсами.	13	3	2	-	8	12,5	0,5	2	-	10
Тема 5. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами.	12	2	2	-	8	15	1	1	-	13
Тема 6. Напрямки і механізми управління земельними ресурсами.	15	3	4	-	8	13,5	0,5	1	-	12
Разом за змістовим модулем 1	75	15	14	-	46	76	4	7	-	65
Змістовий модуль 2. Організаційні структури управління земельними ресурсами, їх моделювання та методи їх проектування.										
Тема 7. Правові, організаційно-економічні та землевпорядні механізми управління земельними ресурсами.	16	3	4	-	9	15,5	0,5	2	-	13
Тема 8. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення.	16	3	4	-	9	15,5	0,5	2	-	13
Тема 9. Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності.	15	3	2	-	10	14,5	0,5	1	-	13
Тема 10. Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами.	14	3	2	-	9	14,5	0,5	1	-	13
Тема 11. Організаційні структури управління земельними ресурсами.	14	3	2	-	9	14	-	1	-	13
Разом за змістовим модулем 2	75	15	14	-	46	74	2	7	-	65
Усього годин	150	30	28	-	92	150	6	14	-	130

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1. Теоретичні, нормативно-методичні основи, напрями і механізми управління земельними ресурсами.

Тема 1. Зміст та завдання освітнього компонента «Управління земельними ресурсами».

Поняття управління земельними ресурсами. Розвиток управління земельними ресурсами в Україні. Управлінські школи.

Тема 2. Розвиток систем управління земельними ресурсами.

Коротка історія розвитку управління земельними ресурсами. Управління земельними ресурсами на території України в період входження до царської Росії. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні.

Тема 3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами.

Мета, сутність та зміст управління земельними ресурсами. Основні завдання, функції та принципи управління земельними ресурсами. Основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами.

Тема 4. Методи управління земельними ресурсами.

Метод системного аналізу. Програмно-цільовий метод. Метод землеустрою. Метод моделювання.

Тема 5. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами.

Сутність нормативно-методичного забезпечення управління земельними ресурсами. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. Методи оцінки ефективності організаційної системи управління земельними ресурсами.

Тема 6. Напрямки і механізми управління земельними ресурсами.

Основні підходи до формування механізмів управління земельними ресурсами. Механізми управління земельними ресурсами на місцевому рівні. Особливості управління земельними ресурсами у великих містах.

Змістовий модуль 2. Організаційні структури управління земельними ресурсами, їх моделювання та методи їх проектування.

Тема 7. Правові, організаційно-економічні та землевпорядні механізми управління земельними ресурсами.

Правові механізми. Організаційно-економічні механізми. Організаційно-фінансові механізми. Землевпорядні механізми управління земельними ресурсами.

Тема 8. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення.

Залежність цінності та інвестиційної привабливості земельних ресурсів від природно-ресурсного потенціалу. Типологія особливостей управління сільськогосподарським та несільськогосподарським землекористуванням особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови. Управління використанням та охороною земель лісового фонду. Управління використанням та охороною земель водного фонду.

Тема 9. Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності.

Специфіка управління земельними ресурсами як об'єктом права власності. Специфіка управління землями державної власності. Специфіка управління землями комунальної власності. Специфіка управління землями приватної власності. Специфіка управління землями, наданими іноземним громадянам, іноземним юридичним особам та іноземним державам.

Тема 10. Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами.

Принципи та підходи до проектування організаційної системи управління земельними ресурсами. Методи проектування організаційної системи управління земельними ресурсами.

Тема 11. Організаційні структури управління земельними ресурсами.

Основні принципи і вимоги до побудови організаційних структур управління. Проектування організаційної структури управління земельними ресурсами на державному рівні. Проектування організаційної структури управління земельними ресурсами на регіональному рівні.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (КУРС ЛЕКЦІЙ)

Денна форма навчання

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовий модуль 1. Теоретичні, нормативно-методичні основи, напрями і механізми управління земельними ресурсами – 15 год	
1.	Тема 1. Зміст та завдання освітнього компонента «Управління земельними ресурсами (2 год). 1. Поняття управління земельними ресурсами. 2. Розвиток управління земельними ресурсами в Україні. Управлінські школи.
2.	Тема 2. Розвиток систем управління земельними ресурсами (2 год). 1. Коротка історія розвитку управління земельними ресурсами. 2. Управління земельними ресурсами на території України в період входження до царської Росії. 3. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. 4. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні.
3.	Тема 3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами (3 год). 1. Мета, сутність та зміст управління земельними ресурсами. 2. Основні завдання, функції та принципи управління земельними ресурсами. 3. Основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами.
4.	Тема 4. Методи управління земельними ресурсами (3 год). 1. Метод системного аналізу. 2. Програмно-цільовий метод. 3. Метод землеустрою. 4. Метод моделювання.
5.	Тема 5. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами (2 год). 1. Сутність нормативно-методичного забезпечення управління земельними ресурсами. 2. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. 3. Методи оцінки ефективності організаційної системи управління земельними ресурсами.
6.	Тема 6. Напрямки і механізми управління земельними ресурсами (3 год). 1. Основні підходи до формування механізмів управління земельними ресурсами. 2. Механізми управління земельними ресурсами на місцевому рівні. 3. Особливості управління земельними ресурсами у великих містах.
Змістовий модуль 2. Організаційні структури управління земельними ресурсами, їх моделювання та методи їх проектування – 15 год	
7.	Тема 7. Правові, організаційно-економічні та землепорядні механізми управління земельними ресурсами (3 год). 1. Правові механізми. 2. Організаційно-економічні механізми. 3. Організаційно-фінансові механізми. 4. Землепорядні механізми управління земельними ресурсами.
8.	Тема 8. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення (3 год). 1. Залежність цінності та інвестиційної привабливості земельних ресурсів від природно-ресурсного потенціалу. 2. Типологія особливостей управління сільськогосподарським та несільськогосподарським землекористуванням особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови. 3. Управління використанням та охороною земель лісового фонду.

	4. Управління використанням та охороною земель водного фонду.
9.	Тема 9. Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності (3 год). 1. Специфіка управління земельними ресурсами як об'єктом права власності. 2. Специфіка управління землями державної власності. 3. Специфіка управління землями комунальної власності. 4. Специфіка управління землями приватної власності. 5. Специфіка управління землями, наданими іноземним громадянам, іноземним юридичним особам та іноземним державам.
10.	Тема 10. Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами (3 год). 1. Принципи та підходи до проектування організаційної системи управління земельними ресурсами. 2. Методи проектування організаційної системи управління земельними ресурсами.
11.	Тема 11. Організаційні структури управління земельними ресурсами (3 год). 1. Основні принципи і вимоги до побудови організаційних структур управління. 2. Проектування організаційної структури управління земельними ресурсами на державному рівні. 3. Проектування організаційної структури управління земельними ресурсами на регіональному рівні.

Заочна форма навчання

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекцій і орієнтирний перелік питань
Змістовий модуль 1. Теоретичні, нормативно-методичні основи, напрями і механізми управління земельними ресурсами – 4 год.	
1.	Тема 1. Зміст та завдання освітнього компонента «Управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Поняття управління земельними ресурсами. 2. Розвиток управління земельними ресурсами в Україні. Управлінські школи.
2.	Тема 2. Розвиток систем управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Коротка історія розвитку управління земельними ресурсами. 2. Управління земельними ресурсами на території України в період входження до царської Росії. 3. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. 4. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні.
3.	Тема 3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами (1 год). 1. Мета, сутність та зміст управління земельними ресурсами. 2. Основні завдання, функції та принципи управління земельними ресурсами. 3. Основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами.
4.	Тема 4. Методи управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Метод системного аналізу. 2. Програмно-цільовий метод. 3. Метод землеустрою. 4. Метод моделювання.
5.	Тема 5. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами (1 год). 1. Сутність нормативно-методичного забезпечення управління земельними ресурсами. 2. Державні стандарти як інструментарій управління земельними ресурсами. 3. Методи оцінки ефективності організаційної системи управління земельними

	ресурсами.
6.	Тема 6. Напрямки і механізми управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Основні підходи до формування механізмів управління земельними ресурсами. 2. Механізми управління земельними ресурсами на місцевому рівні. 3. Особливості управління земельними ресурсами у великих містах.
Змістовий модуль 2. Організаційні структури управління земельними ресурсами, їх моделювання та методи їх проектування – 2 год.	
7.	Тема 7. Правові, організаційно-економічні та землевпорядні механізми управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Правові механізми. 2. Організаційно-економічні механізми. 3. Організаційно-фінансові механізми. 4. Землевпорядні механізми управління земельними ресурсами.
8.	Тема 8. Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення (0,5 год). 1. Залежність цінності та інвестиційної привабливості земельних ресурсів від природно-ресурсного потенціалу. 2. Типологія особливостей управління сільськогосподарським та несільськогосподарським землекористуванням особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови. 3. Управління використанням та охороною земель лісового фонду. 4. Управління використанням та охороною земель водного фонду.
9.	Тема 9. Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності (0,5 год). 1. Специфіка управління земельними ресурсами як об'єктом права власності. 2. Специфіка управління землями державної власності. 3. Специфіка управління землями комунальної власності. 4. Специфіка управління землями приватної власності. 5. Специфіка управління землями, наданими іноземним громадянам, іноземним юридичним особам та іноземним державам.
10.	Тема 10. Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами (0,5 год). 1. Принципи та підходи до проектування організаційної системи управління земельними ресурсами. 2. Методи проектування організаційної системи управління земельними ресурсами.

5.3. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Характеристика об'єкту управління. Аналіз земельного кадастру: методи збору та обробки даних	2	1
2	Розподіл сільськогосподарських земель за угіддями та їх характеристика. Геоінформаційні системи (ГІС) у управлінні земельними ресурсами	2	1
3	Визначення категорій земель за цільовим призначенням	2	2
4	Визначення земель різної форми власності на території сільської ради (сільськогосподарського підприємства)	2	2
5	Аналіз впливу земельного законодавства на управління земельними ресурсами. Використання економічних інструментів для управління земельними ресурсами (дослідження фінансових механізмів, таких як податки на землю, орендна плата та інші).	2	1
6	Визначення коефіцієнта освоєності території, коефіцієнтів розораності сільськогосподарських земель і всієї території, коефіцієнта стійкості території	4	2
8	Прийняття управлінських рішень щодо поліпшення ґрунтів на території сільської ради. Управління земельними ресурсами в умовах зміни клімату	4	1
9	Соціальні аспекти управління земельними ресурсами (аналіз впливу управлінських рішень на місцеві громади та їх участь у процесах управління).	4	1
10	Управлінські рішення щодо розробки плану заходів з раціонального використання та охорони земель.	2	1
11	Екологічні аспекти управління земельними ресурсами (оцінка впливу управлінських рішень на екологічну ситуацію в регіоні)	2	1
12	Економічна оцінка заходів з поліпшення використання земель.	2	1
РАЗОМ		28	14

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Зміст та завдання дисципліни «Управління земельними ресурсами». Управління земельними ресурсами: визначення та значення для сталого розвитку.	8	12
2	Розвиток систем управління земельними ресурсами. Огляд основних принципів управління земельними ресурсами та ілюстрація їх прикладами з практики.	8	12
3	Теоретичні основи управління земельними ресурсами. Аналіз змін в земельному законодавстві України за останні кілька років і підготовка звіту про	8	12

	їх вплив на управління земельними ресурсами		
4	Методи управління земельними ресурсами. Дослідження ролі державних органів у процесі управління земельними ресурсами та підготовка презентації.	8	12
5	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами. Написання есе на тему «Екологічні проблеми, пов'язані з управлінням земельними ресурсами», з прикладами з вашого регіону	8	12
6	Основні напрями і механізми управління земельними ресурсами. Проведення аналізу впливу зміни клімату на земельні ресурси у вашій місцевості та підготовка звіту з рекомендаціями.	8	12
7	Правові, організаційно-економічні та землепорядні механізми управління земельними ресурсами.	8	12
8	Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення.	9	12
9	Специфіка управління земельними ресурсами різних форм власності. Розробка плану дій для покращення управління земельними ресурсами в вашій громаді, враховуючи соціальні, економічні та екологічні аспекти.	9	12
10	Моделювання організаційної системи управління земельними ресурсами.	9	11
11	Організаційні структури управління земельними ресурсами. Вивчення новітніх технологій, що використовуються в управлінні земельними ресурсами, і підготовка звіту про їх переваги та недоліки.	9	11
	РАЗОМ	92	130

5.5 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачами, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи.

Навчальним планом з освітнього компонента «*Управління земельними ресурсами*» передбачаються індивідуальні завдання у вигляді курсової роботи.

Курсова робота на тему «*Управління земельними ресурсами в контексті формування обмежень та обтяжень при використанні земель сільської ради (отг)*»

Навчальна мета курсової роботи – поглибити знання тих хто навчається, з питань аналізу і оцінки соціально-економічної сутності й змісту заходів з управління земельними ресурсами, особливостей функціонування, напрямків розвитку систем управління земельними ресурсами, проблем екологізації землекористування.

Вихідними матеріалами для виконання курсової роботи є: план існуючого використання земель *сільської ради (отг)* М 1:10 000; дані про природні умови регіону, характеристика місцезнаходження землекористування, кліматичні умови, рельєф території, характеристика ґрунтового покриву.

Зміст курсової роботи

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи управління земельними ресурсами в контексті формування обмежень та обтяжень при використанні земель.

1.1 Теоретичні основи управління земельними ресурсами при формуванні обмежень та обтяжень.

1.2 Землевпорядно-правові та організаційно-економічні методи формування обмежень при використанні земель.

1.3 Методологічні основи встановлення обмежень та обтяжень при використанні земель.

Розділ 2. Аналіз земельно-ресурсного потенціалу та режимоутворюючих об'єктів досліджуваної території

2.1 Загальні відомості про об'єкти дослідження.

2.2 Аналіз режимоутворюючих об'єктів.

Розділ 3. Шляхи удосконалення системи землекористувань в контексті формування природоохоронних обмежень та обтяжень при використанні земель.

3.1 Формування обмежень та обтяжень при використанні земель.

3.2 Загальна еколого-економічна оцінка обмежень та обтяжень у сільськогосподарському землекористуванні

Висновки та пропозиції

Список використаної літератури

Перелік графічних матеріалів:

1. План існуючого стану режимоутворюючих об'єктів досліджуваної території.

2. План формування обмежень та обтяжень.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – це способи спільної роботи викладача і здобувачів, спрямовані на засвоєння здобувачами теоретичних знань, придбання практичних навичок і умінь, розвиток у них пізнавальних здібностей, формування високих моральних, ділових та професійних якостей. Відповідність програмних результатів та методів навчання зазначено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері геодезії та землеустрою, достатні для проведення досліджень і здійснення інновацій.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації; <i>репродуктивні</i> (опитування на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують ЗВО на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).
ПРН02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності, досліджень та інновацій у сфері геодезії та землеустрою.	<i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують ЗВО на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення); дискусія, співбесіда, консультації.
ПРН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.	<i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення); <i>проектно-дослідницький</i> (самостійне виконання (розв'язання) здобувачами проектного завдання з використанням необхідного обладнання).
ПРН04. Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів, застосовувати їх для створення інновацій у сфері геодезії та землеустрою.	<i>репродуктивні</i> (розв'язування задач, виконання проектних рішень за алгоритмом на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення); <i>проектно-дослідницький</i> (самостійне виконання (розв'язання) здобувачами проектного завдання з використанням необхідного обладнання).
ПРН05. Створювати та розвивати інфраструктури геопросторових даних, опрацьовувати та оприлюднювати геопросторові дані та метадані, що стосуються геодезії та	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання

землеустрою.	(дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації; <i>репродуктивні</i> (опитування); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують ЗВО на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).
ПРН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації; <i>репродуктивні</i> (опитування на лабораторних заняттях).
ПРН08. Розробляти і керувати проектами з урахуванням технологічних умов та вимог щодо управління виробництвом у сфері геодезії та землеустрою та з дотичних міждисциплінарних напрямів, з урахуванням економічних, соціальних, екологічних і правових аспектів; готувати технічні завдання, заявки на фінансування проєктів, здійснювати планування робіт, планувати ресурси і керувати ними.	<i>репродуктивні</i> (виконання проектних рішень за алгоритмом на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення); <i>проектно-дослідницький</i> (самостійне виконання (розв'язання) здобувачами проектного завдання з використанням необхідного обладнання).
ПРН09. Розробляти і впроваджувати заходи з оперативного та перспективного управління, прогнозування і планування геодезичного, картографічного та землевпорядного виробництва з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації; <i>репродуктивні</i> (опитування, тестування на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).
ПРН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації); <i>репродуктивні</i> (опитування, тестування на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).

ПРН12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).
ПРН13. Виконувати обстеження, випробування, діагностику, моніторинг об'єктів геодезії та землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки.	<i>репродуктивні</i> (виконання проектних рішень за алгоритмом на лабораторних заняттях); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення); <i>проектно-дослідницький</i> (самостійне виконання (розв'язання) здобувачами проектного завдання з використанням необхідного обладнання).
ПРН14. Критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою, дотичні міждисциплінарні проблеми.	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).
ПРН16. Планувати і виконувати прикладні дослідження у сфері геодезії та землеустрою, обирати ефективні методи досліджень, аргументувати висновки, презентувати результати досліджень	<i>пояснювально-ілюстративні</i> (унаочнені розповідь, пояснення з використанням новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних засобів навчання (дистанційні, мульти-медійні, веб-орієнтовані тощо); дискусія, співбесіда, консультації); <i>проектно-дослідницький</i> (самостійне виконання (розв'язання) здобувачами проектного завдання з використанням необхідного обладнання); <i>частково-пошукові</i> (формулювання питань, що наштовхують здобувача на самостійний пошук шляхів, прийомів і засобів поетапного розв'язання проектного рішення).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ №106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту освітнього компоненту (незалежно від форми контролю) в Університеті **оцінюється** за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Університеті

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за шкалою Університету	
		Іспит	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Реалізація основних завдань оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в Університеті досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю.

Поточний контроль - це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторних занять (лекції, лабораторні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу освітнього компонента. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний (рубіжний) контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Таблиця 3.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шаклами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за шкалою Університету	
					іспит	Залік
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано
82 – 89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74 - 81	C	Добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 – 73	D	Задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну			

			частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Змістовний модуль - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами освітнього процесу та підлягає модульному (рубіжному) контролю. Кількість змістовних модулів визначається в робочій програмі освітнього компонента.

Модуль – задокументована завершена частина програми освітнього компонента, що реалізується за допомогою сукупності тем / змістовних модулів, відповідно до загальної кількості годин освітнього компонента (менше 3-х кредитів ЄКТС – один модуль; 3 і більше кредити ЄКТС – два і більше модулів).

Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у шкалу Університету та шкалу ECTS (табл. 2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою геодезії, землеустрою та земельного кадастру.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компоненту (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій студентській конференції, призове місце в олімпіаді, підготовка наукової публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на

окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

З освітнього компонента *«Управління земельними ресурсами»* передбачено підсумковий контроль у вигляді іспиту – в 2-му семестрі.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):

- модульний контроль – до 90 балів,
- бал за відвідування занять – до 5 балів,
- бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Кількість балів, що може отримати ЗВО за змістовий модуль становить 90 балів. *Бал за змістовний модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу (50% на 50%),* в нашому випадку 45 балів за поточний контроль та 45 балів за модульний контроль. Кінцева оцінка за навчальні досягнення з освітнього компонента визначається як середнє зі значень змістовних модулів.

Таблиця 4.

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Модуль 1	0-10% пропусків – 5-4 балів	доповідь на науковій студентській конференції
Модуль 2	10%-20% пропусків – 4-3 бали	активна участь в роботі наукового гуртка кафедри
	20%-30% пропусків – 3-2 бали	підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.п.
	30%-40% пропусків – 2-1 бали	призове місце в олімпіаді
	40%-50% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації
	більше 50% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри

Освітнім компонентом «Управління земельними ресурсами» передбачено 2 змістовних модулі: перший змістовний модуль передбачає 6 тем та другий – 5 тем. Розподіл балів по темах змістовних модулів приведений в табл. 5.

Таблиця 5.

Оцінювання освітнього компонента

Бал за змістовні модулі (БЗМ) (всього 0-90)											Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочу- вальний (всього - 5)	Сума
Змістовний модуль 1 (ЗМ 1)						Змістовний модуль 2 (ЗМ 2)					0-5	0-5	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
8	8	8	8	7	6	9	9	9	9	9			
Модульний контроль – 45						Модульний контроль – 45							
Бзм = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2													

* T1,T2,T3..... – теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультет створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і

викладачі відповідної кафедри, представники деканату та органу студентського самоврядування.

За навчальним планом з освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» передбачено індивідуальне завдання у вигляді курсової роботи. Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється за 100-бальною шкалою, яка відповідає шкалі Університету, а саме: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та шкалі ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F).

Захист індивідуальних завдань проводиться у визначені кафедрою терміни до початку іспитової сесії перед комісією у складі керівника роботи та двох-трьох викладачів кафедри.

Термін захисту курсової роботи обмежується іспитовою сесією, тобто останнім днем теоретичного навчання. Повторний захист здійснюється під час ліквідації академічної заборгованості, за встановленою процедурою.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Мовчан Т.В., Смоленська Л.І. Конспект лекцій з дисципліни «Управління земельними ресурсами» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності «Геодезія та землеустрій». Одеса: ОДАУ, 2024. 94с.

2. Мовчан Т.В., Смоленська Л.І. Методичні вказівки для виконання курсового проекту на тему: «Управління земельними ресурсами в контексті формування обмежень та обтяжень при використанні земель сільської ради» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності G18 «Геодезія та землеустрій». Одеса : ОДАУ, 2025. 32 с.

3. Мовчан Т.В., Смоленська Л.І. Методичні вказівки з дисципліни «Управління земельними ресурсами» для виконання лабораторних робіт здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання ОР "Магістр" спеціальності «Геодезія та землеустрій». Одеса: ОДАУ, 2024р.

4. Мовчан Т.В., Смоленська Л.І. Методичні вказівки з дисципліни: «Управління земельними ресурсами» для виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання спеціальності «Геодезія та землеустрій». Одеса: ОДАУ, 2021. 9 с. (протокол №6 від 26.02.2021 р.).

5. Методичні вказівки з дисципліни: «Управління земельними ресурсами» для виконання самостійної роботи здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання ОР «Бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент». Одеса, ОДАУ, 2023. 14 с. Укладачі: Мовчан Т.В., Смоленська Л.І.

6. Мовчан Т.В., Смоленська Л.І. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Управління земельними ресурсами» здобувачами вищої освіти денної та заочної форм навчання ОР "Магістр" спеціальності «Геодезія та землеустрій». Одеса: ОДАУ, 2023. 31с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. / уклад. А. С. Попов. Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. 214 с.
2. Управління земельними ресурсами : навч. посібник / за заг. ред. І. В. Кошкарди. Харків : Смугаста тип., 2018. 368 с.
3. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: базові засади теорії, інституціалізації, практики : монографія / за заг. ред. А. М. Третяка. Біла Церква : ТОВ "Білоцерківдрук", 2021. 227 с.
4. Третяк А.М. Дорош О.С. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. / під заг. ред. А.М. Третяка. Київ : ТОВ «ЦЗРУ», 2006. 462 с.
5. Горлачук В.В., В'юн В.Г., Сохнич А.Я. Управління земельними ресурсами : навч. посібн. Миколаїв : МФ НАУКА, 2002. 316 с.
6. Управління земельними ресурсами : навч. посіб. / В.В. Горлачук, та ін. 2-ге вид. Львів : Магнолія, 2006.
7. Гуцуляк Ю.Г. Управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки. Чернівці: ПРУТ, 2002. 124 с.
8. Шарий Г. І., Тимошевський В. В., Міщенко Р. А., Юрко І. А. Управління земельними ресурсами : навчальний посібник. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 172 с.
9. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку / за заг. ред. Ш. І. Ібатулліна. Київ: Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. 52 с.

Допоміжна

1. Дорош О.С. Управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Київ : ТОВ «ЦЗРУ», 2004. 142 с.
2. Дорош О.С. Принципи управління земельними ресурсами. *Землеупорядкування*. 2002. №4. С. 58-62.
3. Третяк А.М. Бабміндра Д.І. Земельні ресурси України та їх використання. Київ : ТОВ «ЦЗРУ», 2003. 143 с.
4. Леонець В.О. Концептуальні основи землекористування в населених пунктах. *Землеустрій і кадастр*. 2005. № 3. С. 32-35.
5. Сохнич А.Я. Наукові і методичні основи управління земельними ресурсами. Монографія. Львів : НВФ «Українські технології», 2007. 237с.
6. Третяк А.М. Економіка землекористування та землеупорядкування: навч. посіб. Київ : ТОВ ЦЗРУ, 2004. 542 с.
7. Гаєвський Б.А. Основи науки управління: навч. посіб. Київ : МАУП, 1997. 112 с.
8. Конституція України : від 28.06.1996 р. : станом на 01 січ. 2006 р. Київ : Ін Юре, 2006. 144 с.

9. Земельне право України: підручник / за ред. О.О. Погрібного, І.І. Каракаша. Київ : Істина, 2003. 448 с.

10. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень : Закон України від 01.07.2004. № 1952-IV. ВВР України. Офіц. вид. 2004. № 51. 553с.

11. Земельний кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (дата звернення 21.08.2025).

12. Про державний контроль за раціональним використанням і охороною земель : Закон України від 19.06.2003. № 963-IV. Офіційний вісник України 2003 №29. С.29-37.

13. Про землеустрій : Закон України. Офіційний вісник України, 2003. №125. С.9-29.

14. Про охорону земель : Закон України. Офіційний вісник України, 2003. №29. С.9-29.

15. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3613-17> (дата звернення 20.08.2025).

16. Порядок розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 р. № 926. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/926-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

17. ДБН Б.1.1-14:2021 Склад та зміст містобудівної документації на місцевому рівні [Чинний від 2022-10-01]. Київ: Державне підприємство "Укрархбудінформ", 2021. 77 с.

18. ДБН Б.2.2-3:2012 Склад та зміст історико-архітектурного опорного плану населеного пункту. Чинний від 2019-10-01. URL: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/23.1.-DBNB.2.2-32012.-Sklad-ta-zmist-istoriko-arhitekt.pdf> (дата звернення: 26.08.2025).

19. Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на розроблення комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 р. № 853. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/853-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

20. Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів : Наказ Міністерства охорони здоров'я від 19.06.1996 р. № 173. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0379-96#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

21. Про затвердження Класифікації обмежень у використанні земель, що можуть встановлюватися комплексним планом просторового розвитку території : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.06.2021 р. №654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/654-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

22. Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.09.2021 р. №1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-96-%D0%BF#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

23. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

24. Практичний інструментарій 2.0 із управління земельними ресурсами : на шляху до розширення повноважень громад / за ред. С. Кубаха. Проект "АГРО", 2021. 88 с.

25. Практичний інструментарій управління землями об'єднаних територіальних громад. Проект USAID "Підтримка аграрного і сільського розвитку". Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад. Київ: БломІнфо-Юкрейн, 2017. 78 с.

26. Цуркан О.Р., **Мовчан Т.В.** Використання ГІС-технологій в управлінні водними ресурсами. *Гідротехнічне будівництво: минуле, сьогодення, майбутнє* : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 28-29 жовтня 2021 р. Херсон : ХДАЕУ, 2021. Вип. 4. С.95-99.

27. **Мовчан Т.В.**, Іванько К.О. Розвиток територіальної громади та особливості антикризового управління. *Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування*: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, ОДАУ (м. Одеса, 15-16 червня 2022) С. 48-52.

28. Степанова В.О., **Мовчан Т.В.** Проблеми використання ГІС в управлінні водними ресурсами. *Гідротехнічне будівництво: минуле, сьогодення, майбутнє* : Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, 28-29 жовтня 2021 р. Херсон : ХДАЕУ, 2021. Вип. 4. С.115-119.

29. **Мовчан Т.В.**, Шамотій А.М. Земельний кадастр в умовах воєнного стану. *Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування*: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, ОДАУ (м. Одеса, 15-16 червня 2022 р.). С. 120-124

30. **Мовчан Т.В.**, Талько І., Гулая В. Проблеми державного земельного кадастру у воєнний час. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців (м. Одеса, 08-09 грудня 2022 р.). Одеський державний аграрний університет. Одеса, 2022. С. 418-420.

31. Ярим А.Г., **Мовчан Т.В.** Проблеми використання та охорони земельних ресурсів. Актуальні питання землекористування та туризму в контексті сталого розвитку України : матеріали II Всеукр. студентської наук.-практ. конф. (м. Дубляни, 26 квітня 2023 р.). Львівський національний університет природокористування. Львів, 2023. С. 97-99.

32. Степанова В. О. **Мовчан Т.В.** Пропозиції щодо покращення стану земель басейну Куяльницького лиману та його водо наповнювачів. *Здобутки молодих учених*

у геодезії та землеустрої : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих учених, 11 листопада 2022 р. Умань : Уманський національний університет садівництва, 2022. С. 100-103.

33. Мурга М.І., **Мовчан Т.В.** Зонування територій: баланс між розвитком і збереженням природного середовища. Управління та раціональне використання земельних ресурсів в територіальних громадах у повоєнний період : VIII Всеукр. наук.-практ. конф., 06.03. 2025р. Херсон : ХНАЕУ, 2025. С. 162-164.

34. Тараканова Я.О., **Мовчан Т.В.** Недостатня кількість опадів - загроза для сільського господарства. Сучасні технології землеустрою, кадастру та управління земельними ресурсами : X Міжнар. наук.-практ. конф., 13–14 березня 2025 р., Київ, Україна. К.: Державний університет «Київський авіаційний інститут», 2025. С.121-125

35. Чикал К.М., **Мовчан Т.В.** Сучасні проблеми зниження родючості ґрунтів України. Сучасні технології землеустрою, кадастру та управління земельними ресурсами : X Міжнар. наук.-практ. конф., 13–14 березня 2025 р., Київ, Україна. К.: Державний університет «Київський авіаційний інститут», 2025. С. 138-140.

36. Єрмоменко Д.Ю., **Мовчан Т.В.** Підвищення родючості земель, що зазнали мілітарного впливу. Студентська молодь і науковий прогрес: тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму (Львів, 2-4 жовт. 2024 р.). м. Дубляни, Львівський національний університет природокористування, 2024. С. 187-188.

37. Кепкіна О., **Мовчан Т.** Правові основи ведення кадастру природних ресурсів як функція державного управління. *Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування*: Міжнародна науково-практична конференція (м. Одеса, 19-20 червня 2025 р.). ОДАУ, Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії. Одеса, 2025. С. 91-92.

38. Янчуковська Д.О., **Мовчан Т.В.** Державний земельний кадастр у Німеччині. *Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування*: Міжнародна науково-практична конференція (м. Одеса, 19-20 червня 2025 р.). ОДАУ, Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії. Одеса, 2025. С. 114-116.

39. Аксакова Ю., **Мовчан Т.** Нормативно-правові аспекти рекультивації порушених земель внаслідок видобування корисних копалин відкритим способом в Донецькій області. *Сучасні тенденції розвитку геодезії, землеустрою та природокористування*: Міжнародна науково-практична конференція (м. Одеса, 19-20 червня 2025 р.). ОДАУ, Факультет геодезії, землеустрою та агроінженерії. Одеса, 2025. С 150-152.

40. Martyn, A., Novakovskyi, I., Novakovsky, D., Malashchuk, O., **Movchan, T.**, Smolenska, L. Strategic Approaches to Urban Land and Cultural Legacy: Institutional Insights from Ukrainian Cities. *Innovative and Intelligent Digital Technologies; Towards an Increased Efficiency. Studies in Systems, Decision and Control. Vol 564.* Springer, Cham, 2024. Pp. 471-481. https://doi.org/10.1007/978-3-031-70399-7_36 (Scopus)

41. Daria Bulysheva, **Tetiana Movchan**, Oksana Malashuk. Foresight-forecasting in the system of recreational land management. *Geodesy and cartography*. Vol. 70, no. 1, article no. e03, 2021. P.17. DOI: <https://doi.org/10.24425/gac.2021.136678>. (Scopus)
42. **Мовчан Т. В.**, Артемов В.О., Бахчеван Е.В., Данько Т.О Принципи цифрової трансформації і впровадження її в геодезії та землеустрої господарств. *Аграрний вісник Причорномор'я*. Економічні науки. Одеса: ТЕС, 2020. Вип.96. с. 129-139.
43. Artemov V., **Movchan T.**, Vikulina L. Practical use of digitalization in geodesy and land management. *Вісник ЛНАУ: Економіка АПК*. Львів.: ЛНАУ, 2020. № 27. С. 167-173.
44. Bulysheva, D., Leonidova, I., Malashchuk, O., **Movchan, T.**, Varfolomeyeva, O., & Panasuk, O. (2025). Geodetic monitoring of landslide processes in coastal territories. *Geodesy and Cartography*, 51(2), 50–60. <https://doi.org/10.3846/gac.2025.20300> (Scopus)
45. Костюкєвич Т.К., Данілова Н.В., Толмачова А.В., Мовчан Т.В., Малащук О.С. Сучасний стан та ефективність використання земельних ресурсів Одеської області. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель: наук-виробн. журн. Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: НУБіП України, 2025. №2. URL: <https://share.google/gpU8kGZ9nGDoAH9V8> (Фахове видання)

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Реферативні матеріали Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення 20.08.2025).
2. Верховна Рада України (Офіційний сайт). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.08.2025).
3. Офіційний сайт Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр України) URL: <https://land.gov.ua/> (дата звернення 20.08.2025).
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України (Мінагрополітики України) URL: <https://minagro.gov.ua/ua> (дата звернення 20.08.2025).
5. Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрегіон України) URL: <http://www.minregion.gov.ua/> (дата звернення 20.08.2025).
6. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України URL: <https://menr.gov.ua/> (дата звернення 20.08.2025).